

9. Мамасва слобода. Київ, 2019. URL: <http://mamajeva-sloboda.ua/> (дата звернення: 11.06.2019).
10. Музей народної архітектури та побуту у Львові ім. Климентія Шептицького. Львів, 2019. URL: <http://lvivskansen.org/> (дата звернення : 11.06.2019).
11. Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав». Переяслав-Хмельницький, 2019. URL: <http://niez.com.ua/>. (дата звернення: 15.06.2019).
12. Національний музей народної архітектури та побуту України. Київ, 2019. URL: <https://www.pyrogiv.kiev.ua/> (дата звернення: 10.06.2019).
13. Орлов Г. П., Букреев А. Б. Активный отдых как фактор развития личности. Москва: Советский спорт, 1991. 222 с.
14. Отдых под Киевом: разнообразие выбора. Київ, 2012. URL : [http://etno-selo.com.ua/ua/pro-nas/zmi-pro-nas/380-ukrainskyi-turystychnyi-portal-ukrturyzm-traven-2012r./](http://etno-selo.com.ua/ua/pro-nas/zmi-pro-nas/380-ukrainskyi-turystychnyi-portal-ukrturyzm-traven-2012r/) (дата звернення: 14.06.2019).
15. Пінчук О. Є. Сучасні технології організації сімейного дозвілля в музеях просто неба. Київ, 2004. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/pinchuk.htm (дата звернення: 17. 06. 2019).
16. Поліщук Л. О. Анімація в діяльності закладів культури України. // Культура і мистецтво у сучасному світі, 2014. Вип. 15. с. 71-77.
17. Словopedia. Київ, 2019. URL: <http://slovopedia.org.ua/search.html/> (дата звернення: 16.06.2019).
18. Сокол І. М. Квест: метод чи технологія? // Науково-методичний журнал «Комп'ютер у школі та сім'ї», 2014. № 2 (114). с. 28-32.
19. Челоусова В. О. Соціально-культурна анімація як вид дозвілля. // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку туризму». Частина II. Миколаїв: ВП «МФ КНУКіМ», 2015. 145 с.

Стаття надійшла до редакції 13.02.2019 р.

УДК 792.78(4:477)

<https://doi.org/10.32461/181567>

Братіцел Марина Леонідівна,
асистент кафедри готельно-ресторанного
і туристичного бізнесу
Київського національного університету
культури і мистецтв
ORCID 0000-0001-9206-3479
frog2014137@gmail.com

РЕСТОРАННА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЕКОКУЛЬТУРИ

Мета статті – виявити вплив діяльності закладів ресторанного господарства на формування і розвиток екологічної культури та екологічної свідомості відвідувачів. **Методологія** дослідження заснована на сучасних культурологічних концепціях, основою яких є міждисциплінарний та комплексний підхід. Для дослідження специфіки розвитку сучасної екологічної культури застосовано соціально-екологічний та культурний підхід. Методи системного аналізу, узагальнення теорії та практики впровадження екологічних принципів, а також моделювання процесу розвитку екологічної культури та збільшення екологічної свідомості посприяли осмисленню механізмів реалізації принципів сучасної екокультурної концепції в практичній діяльності закладів ресторанного господарства. **Наукова новизна.** Вперше у вітчизняній культурології проаналізовано ресторанну діяльність у контексті формування та розвитку екологічної культури та екологічної свідомості відвідувачів; простежено взаємовплив на екокультурну свідомість власників та відвідувачів закладів ресторанного господарства; доведено, що впровадження новаторських методів посилення екологічності закладів ресторанного господарства безпосередньо впливає на збільшення кількості потенційних та збереження постійних відвідувачів. **Висновки.** Ресторанна діяльність, за умов необхідності інтегрування в суспільну свідомість нових смаків, звичок та споживчих переваг, сприяє формуванню інноваційної культури споживання та потреб, у тому числі й екокультурних. Позитування посилення екологічної ефективності домінуючим завданням, осмислення власної діяльності з позиції вирішення екологічних проблем людства та використання з цією метою новаторських методів, покращення обізнаності відвідувачів про використання принципів екологічного розвитку власниками закладів ресторанного господарства позитивно впливає на розвиток екологічної культури в цілому.

Ключові слова: екологічна культура, екологічна свідомість, ресторанна діяльність, сучасні екологічні принципи.

Братицел Марина Леонидовна, ассистент кафедры гостинично-ресторанного и туристического бизнеса Киевского национального университета культуры и искусств

Ресторанная деятельность в контексте развития современной экокультуры

Цель статьи – выявить влияние деятельности учреждений ресторанного хозяйства на формирование и развитие экологической культуры и экологического сознания посетителей. **Методология** исследования основана на современных культурологических концепциях, основой которых является междисциплинарный и комплексный подход. Для исследования специфики развития современной экологической культуры применены социально-экологический и культурный подход. Методы системного анализа, обобщения теории и практики внедрения экологических принципов, а также моделирование процесса развития экологической культуры и увеличения экологического сознания способствовали осмыслению механизмов реализации принципов современной экокультурной концепции в практической деятельности учреждений ресторанного хозяйства. **Научная новизна.** Впервые в отечественной культурологии проанализированно ресторанную деятельность в контексте формирования и развития экологической культуры и экологического сознания посетителей; прослежено взаимовлияние на экокультурное сознание владельцев и посетителей заведений ресторанного хозяйства; доказано, что внедрение новаторских методов усиления экологичности заведений ресторанного хозяйства непосредственно влияет на увеличение количества потенциальных и сохранения постоянных посетителей. **Выводы.** Ресторанная деятельность, в условиях необходимости интегрирования в общественное сознание новых вкусов, привычек и потребительских предпочтений, способствует формированию инновационной культуры потребления и потребностей, в том числе и экокультурных. Позиционирование усиления экологической эффективности доминирующей задачей, осмысление собственной деятельности с позиции решения экологических проблем человечества и использования с этой целью новаторских методов, улучшение осведомленности посетителей об использовании принципов экологического развития владельцами заведений ресторанного хозяйства положительно влияет на развитие экологической культуры в целом.

Ключевые слова: экологическая культура, экологическое сознание, ресторанная деятельность, современные экологические принципы.

Bratitsel Maryna, Assistant Chair, Hotel, Restaurant and Tourism Business, Kiev National University of Culture and Arts

Restaurant activities in the context of the development of modern eco-culture

The purpose of the article is to identify the influence of the activities of restaurant facilities on the formation and development of ecological culture and environmental awareness of visitors. The research **methodology** is based on modern culturological concepts, which are based on an interdisciplinary and integrated approach. To study the specifics of the development of modern ecological culture, a socio-ecological and cultural approach has been applied. Methods of systems analysis, generalization of the theory and practice of introducing environmental principles, as well as modeling the development of environmental culture and increasing environmental awareness contributed to understanding the mechanisms for implementing the principles of the modern eco-cultural concept in the practice of the restaurant industry institutions. **Scientific novelty.** For the first time in domestic cultural studies, restaurant activities have been analyzed in the context of the formation and development of ecological culture and the ecological consciousness of visitors; the mutual influence on the eco-cultural consciousness of the owners and visitors of restaurant business establishments was traced; It has been proven that the introduction of innovative methods for enhancing the environmental performance of restaurant establishments directly affects the increase in the number of potential and the conservation of regular visitors. **Conclusions.** The restaurant activity, in the conditions of the need to integrate into the public consciousness new tastes, habits and consumer preferences, contributes to the formation of an innovative consumer culture and needs, including eco-cultures. Positioning the enhancement of environmental efficiency is the dominant task, understanding one's own activities from the standpoint of solving the environmental problems of mankind and using innovative methods for this purpose, and improving the awareness of visitors about the use of environmental development principles by owners of restaurant establishments positively affect the development of ecological culture in general.

Key words: ecological culture, ecological consciousness, restaurant activity, modern ecological principles.

Екологічні проблеми, досягнувши на сучасному етапі рівня глобальних, посприяли осмисленню безпосередньої залежності подальшого розвитку людської цивілізації від рівня екологічної культури.

Екологічна криза, на думку дослідників – криза ідеологічна, відповідно глобальні екологічні проблеми неможливо вирішити без розвитку екологічної культури, об'єднання зусиль спеціалістів різних галузей знань, промисловості, освіти, сфери обслуговування та ін. [10, 8771–8780].

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю обґрунтування значення діяльності закладів ресторанного господарства в екологічній культурі XXI ст. Зауважимо, що дана проблематика й досі лишається поза увагою вітчизняних культурологів.

Осмислення екологічних проблем закладів ресторанного господарства з культурологічних позицій, посприяє розширенню та посиленню наукової бази досліджень екологічної культури та подальшому розвитку екологічної свідомості.

Мета статті – виявити вплив діяльності закладів ресторанного господарства на формування і розвиток екологічної культури та екологічної свідомості відвідувачів.

Аналіз досліджень. Розуміння глобального характеру сучасних екологічних проблем посприяло актуалізації проблематики пов'язаної з екологічною культурою та посиленню інтересу до екокультурного досвіду не лише серед населення індустріально розвинених країн, а й серед наукової спільноти. Новаторський культурологічний підхід спостерігаємо у працях М. Лапки, Д. Варви та З. Соколікової («Культурна екологія: сучасне розуміння взаємовідносин людини та навколишнього середовища», 2012 р.) [9] – автори пропонують власне трактування поняття «сучасна екологічна культура» та науковий підхід, що відображає взаємозв'язок між суспільством та природним середовищем; М. Сторі («Створення здорового середовища харчування: політичні та екологічні підходи», 2008 р.), в якій аналізуються зміни у продовольчій системі, харчових продуктах та навколишньому середовищі в ХХІ ст. [11].

Нажаль, і досі відсутні культурологічні дослідження ресторанної діяльності в контексті специфіки сучасної екологічної культури. Окремі аспекти означуваного питання висвітлено переважно з економічних позицій, наприклад, у науковій публікації О. Головки та М. Чорній («Екологічна безпека в закладах ресторанного господарства», 2016 р.) – автори досліджують проблематику організації та забезпечення належного рівня екологічної безпеки у закладах ресторанного господарства як основу екологічної політики підприємства [1].

Виклад основного матеріалу. Багатоаспектність культурологічного дослідження екологічної проблематики пов'язана з формуванням новаторської суспільної свідомості, що орієнтована на необхідність подолання екологічних протиріч, розширення духовно-практичних орієнтацій людини та її ставлення до природи.

На думку М. Епштейна, звернення гуманітарної культури до екологічної проблематики обґрунтовано на рівні предмету екології – природного середовища проживання, який є внутрішньокультурним феноменом [5, 23]. О. Созінов стверджує, що актуальним наразі є перехід екології на новий етап наукового розвитку – культурологічний [3, 12].

Екологічна культура визначає установки, ідеали та спрямованість екологічної свідомості сучасної людини, а також сприяє розвитку особливого ставлення до навколишнього середовища та проблем, пов'язаних з його станом.

Сучасні дослідники розглядають екологічну свідомість не лише як додатковий елемент екологічної культури, а й як її найголовніший системоутворюючий фактор. Наприклад, Т. Трифонова зауважує, що екологічне мислення, сформоване екологічною освітою, безпосередньо впливає на розвиток екологічної культури [4, 106].

Зауважимо, що наразі в науковому вимірі відсутнє загальноприйняте визначення поняття «екологічна культура». Деякі сучасні дослідники визначають екокультуру як когнітивний та орієнтований на дію підхід з глибоким інтересом до сучасних екологічних та соціальних проблем; взаємовідносини людини та природи як рівний діалог, інтенсивно виражений в культурних ландшафтах [9,13].

З. Костова зауважує, що екологічна культура є соціально необхідною моральною якістю людини і включає в себе: раціоналізований набір екологічних знань, що розкриває взаємозв'язок між усіма формами життя та навколишнього середовища, роллю та місцем людського існування в природі; біосоціальну систему навичок на вмінь допомагати та зберігати навколишнє середовище відповідно до природоохоронних законів, а також проводити суспільні заходи для збереження та відтворення природного середовища; погляди відносно різноманіття природи та соціальних цінностей, інтерес до природи, моральні відчуття, різноманітні позитивні дії для збереження та відтворення природи [8, 34].

На думку З. Ваклевої, екокультура регулює відносини людини з природою та проявляється в тому, що люди корегують власну діяльність відповідно до вимог поліпшення природних умов, уживають заходи для покращення навколишнього середовища, запобігання забруднення та руйнування природи. Дослідниця визначає екологічну культуру як систему знань про взаємодію суспільства та природи, екологічних ціннісних орієнтацій; систему норм та правил ставлення до природи, вмінь та навичок для її вивчення та захисту [12, 259].

На думку чеських дослідників, головними принципами екокультури на сучасному етапі є:

- фокусування на актуальних проблемах;
- використання інтегративного підходу;
- рефлексія відносин між суспільством та навколишнім середовищем через культуру;
- діалог між суспільством та природою [9, 18].

У межах української традиції, екокультура може бути визначена як комплексне соціокультурне явище, сформоване на різноманітних рівнях соціальної реальності, що має власні структуроутворюючі елементи та функції; механізм забезпечення збереження природних та соціальних систем, їх урівноваження та коеволюційного розвитку.

Зауважимо, що успішне вирішення екологічних проблем на сучасному етапі передусім вимагає перехід від науки до культури та інтегрування нових знань, цінностей, норм та ідей в екокультурну діяльність підприємств, виробництв та закладів.

У цій статті зроблено спробу обґрунтувати роль закладів ресторанного господарства в процесі розвитку екологічної культури XXI ст. Ресторанну діяльність ми розглядаємо як галузь надання послуг харчування, що поєднує соціальні, культурні, технічні, економічні та інші процеси. Культура харчування позиціонується нами як одна з найважливіших складових сучасної екологічної культури.

Ресторанна діяльність, яка за умов необхідності інтегрування в суспільну свідомість нових смаків, звичок та споживчих переваг [2, 46], сприяє формуванню інноваційної культури споживання та потреб, у тому числі й екокультурних.

Варто зауважити, що більшість власників закладів ресторанного господарства головними пріоритетами визначають збільшення продажу та зростання прибутку, відтак пропонують страви з органічних продуктів за наявності адекватного споживацького попиту [6, 384]. За даними дослідників, лише 30 % постійних клієнтів звичайних закладів ресторанного господарства обирають страви «еко-кухні» (за умови їх наявності в меню), що пояснюється їх завищеною вартістю [7, 347]. Натомість екоресторани успішно реалізують на практиці головні принципи екологічної культури XXI ст., що сприяє їх масштабній популяризації – завдяки посиленню екокультурної свідомості населення більшість постійних відвідувачів ресторанів надають перевагу закладам, діяльність яких спрямована на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Впровадження методів посилення екологічності закладів ресторанного господарства, відтак безпосередньо впливає на збільшення кількості потенційних та збереження постійних відвідувачів.

Внаслідок аналізу сучасних тенденцій покращення екологічності в діяльності ресторанів, можемо визначити найбільш актуальні:

- використання сертифікованих органічних харчових продуктів;
- домінування харчових продуктів місцевого виробництва (співпраця з місцевими фермами, що спеціалізуються на вирощенні органічних продуктів та/або наявність власного виробництва зеленої продукції);
- формування меню на основі сезонних продуктів харчування;
- координування меню відповідно до екокультурних потреб відвідувачів (наприклад, пропонування відвідувачам виключно свіжих продуктів без термообробки та страв, в процесі приготування яких використано відновлювальні джерела енергії; наявність альтернативних традиційним стравам вегетаріанських, антиалергенних – без глютену або лактози та ін.);
- посилення екологічної свідомості персоналу закладу (навчання методам приготування здорової їжі);
- відмова від використання природного газу на користь виключно екологічних способів приготування страв;
- відмова від використання одноразового посуду та столових приборів;
- оснащення побутової техніки закладів сучасними функціями економії енергетичних та водних ресурсів;
- екологічний підхід до переробки відходів;
- закупівля витратних матеріалів, виготовлених із використанням вторинної сировини;
- використання в господарській діяльності закладів засобів, що не містять небезпечних для людини та навколишнього середовища речовин.

Позитивним рішенням в процесі посилення екологічної свідомості відвідувачів є впровадження власниками закладів ресторанного господарства дисконтних та бонусних програм, що спрямовані на підвищення екологічної відповідальності.

Переходячи за межі стандартних екологічних показників ресторанної діяльності, власники доводять, що екологічна культура та екологічність – практики та цінності, що вимагають постійного перегляду та оновлення, посилення загальногалузевих набутоків і досягнень в процесі зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та збільшення позитивного впливу на формування екологічної свідомості відвідувачів. На нашу думку, подібні тенденції є каталізатором подальших розробок та впровадження інноваційних рішень в екокультурі XXI ст.

Наукова новизна. Вперше у вітчизняній культурології проаналізовано ресторанну діяльність у контексті формування та розвитку екологічної культури та екологічної свідомості відвідувачів; простежено взаємовплив на еко-культурну свідомість власників та відвідувачів закладів ресторанного господарства; доведено, що впровадження новаторських методів посилення екологічності закладів ресторанного господарства безпосередньо впливає на збільшення кількості потенційних та збереження постійних відвідувачів.

Висновки. Ресторанна діяльність, за умов необхідності інтегрування в суспільну свідомість нових смаків, звичок та споживчих переваг, сприяє формуванню інноваційної культури споживання та потреб, у тому числі й еко-культурних. Позиціонування посилення екологічної ефективності домінуючим завданням (зауважимо, що наразі це безпосередньо пов'язано й з економічним успіхом), осмислення власної діяльності з позиції вирішення екологічних проблем людства та використання з цією метою новаторських методів, покращення обізнаності відвідувачів про використання принципів екологічного розвитку власниками закладів ресторанного господарства позитивно впливає на розвиток екологічної культури в цілому.

Література

1. Головка О. М., Чорній М. В. Екологічна безпека в закладах ресторанного господарства. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 6. С. 249–255.
2. Курбатова Е. Е., Черкашина Е. И. Культурологический аспект понятия «ресторан». Новое слово в науке: перспективы развития. 2015. № 4 (6). С. 45–47.
3. Созинов А. В. Экологический дискурс: глобальный, национальный и региональный уровни (историко-культурологический анализ) : дис. канд. культурологи : 24.00.01 / Краснодарский государственный университет культуры и искусств. Краснодар, 2011. 193 с.
4. Трифонова Т. А. Психологические установки школьников в отношении природных объектов. Карельский научный журнал. 2013. № 4. С. 105–108.
5. Эпштейн М.Н. Наброски к экологии текста. Комментарии. 1997. № 13. С. 3–41.
6. Glanz K, Resnicow K, Seymour J, Hoy K, Stewart H, et al. How major restaurant chains plan their menus: the role of profit, demand and health. American Journal of Preventive Medicine. 2007. № 32. pp. 383–88.
7. Hu, H-H., Parsa, H.G., Self, J. The dynamics of green restaurant patronage. Cornell Hospital Quarterly. 2010. № 51(3). pp. 344–362.
8. Kostova Z. Environmental education in secondary schools. Sofia : State Publishing House, «Narodna Prosveta», 1985. 165 p.
9. Lapka M., Vávra J., Sokolickova Z. Cultural Ecology: Contemporary Understanding of the Relationship Between Humans and the Environment. Journal of Landscape Ecology. 2012. № 5 (2). pp. 12–24. DOI: 10.2478/v10285-012-0050-z.
10. Pankina M.V., Khrustalyova C. M., Egarmin A. A., Shekhova N. V. Role of Design in the Consumer Culture Development: Ecological Context. International journal of environmental & science education. 2016, Vol. 11. №. 16. pp. 8771–8780.
11. Story M., Kaphingst K., Robinson-O'Brien R., Glanz K. Creating Healthy Food and Eating Environments: Policy and Environmental Approaches. Annual Review of Public Health. 2008. Vol. 29. pp. 253–272. <https://doi.org/10.1146/annurev.publhealth.29.020907.090926>.
12. Vakleva Z. About the category of ecological culture. Public sciences, art and culture. 2017. Vol. 4. pp. 257–261.

References

1. Golovko, O. M., Chorny, M. V. (2016). Environmental safety in restaurants. Economics and Society, Issue 6, pp. 249-255 [in Ukrainian].
2. Kurbatova, E. E., Cherkashina, E. I. (2015). Culturological aspect of the notion “restaurant”. A new word in science: development prospects, no. 4 (6), pp. 45–47 [in Russian].
3. Sozinov, A. V. (2011). Ecological discourse: global, national and regional levels (historical and culturological analysis). C.Ed. Krasnodar, Krasnodar State University of Culture and Arts [in Russian].
4. Trifonova, T. A. (2013). Psychological attitudes of schoolchildren in relation to natural objects. Karelian scientific journal, no. 4, pp. 105–108 [in Russian].
5. Epstein, M. H. (1997). Outline to the ecology of the text. Comments, no. 13, pp. 3–41 [in Russian].
6. Glanz K, Resnicow K, Seymour J, Hoy K, Stewart H, et al. How major restaurant chains plan their menus: the role of profit, demand and health. American Journal of Preventive Medicine. 2007. № 32. pp. 383–88 [in English].
7. Hu, H-H., Parsa, H.G., Self, J. The dynamics of green restaurant patronage. Cornell Hospital Quarterly. 2010. № 51(3). pp. 344–362 [in English].
8. Kostova Z. Environmental education in secondary schools. Sofia : State Publishing House, «Narodna Prosveta», 1985. 165 p. [in English].

9. Lapka M., Vávra J., Sokolickova Z. Cultural Ecology: Contemporary Understanding of the Relationship Between Humans and the Environment. *Journal of Landscape Ecology*. 2012. № 5 (2). pp. 12–24. DOI: 10.2478/v10285-012-0050-z [in English].
10. Pankina M.V., Khrustalyova C. M., Egarmin A. A., Shekhova N. V. Role of Design in the Consumer Culture Development: Ecological Context. *International journal of environmental & science education*. 2016, Vol. 11. №. 16. pp. 8771–8780 [in English].
11. Story M., Kaphingst K., Robinson-O'Brien R., Glanz K. Creating Healthy Food and Eating Environments: Policy and Environmental Approaches. *Annual Review of Public Health*. 2008. Vol. 29. pp. 253–272. <https://doi.org/10.1146/annurev.publhealth.29.020907.090926> [in English].
12. Vakleva Z. About the category of ecological culture. *Public sciences, art and culture*. 2017. Vol. 4. pp. 257–261 [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.11.2018 р.

УДК 008:[7.037.3:82.0]:[13:14 Кант

<https://doi.org/10.32461/181568>

Вернигоренко Ольга Сергіївна,
аспірантка Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв
ORCID 0000-0001-5704-7924
pozhar_olga@ukr.net

«ЗАРОЗУМІЛА МОВА» В РОСІЙСЬКОМУ ФУТУРИЗМІ ЯК «ЯВИЩЕ» ТА «РІЧ В СОБІ» ВІДПОВІДНО ДО «КРИТИКИ ЧИСТОГО РОЗУМУ» ІММАНУЇЛА КАНТА

Мета роботи: дослідити «зарозумілу мову» російського футуризму як «явище» та як «річ в собі» відповідно до філософської праці Іммануїла Канта «Критика чистого розуму», праці, яка присвячена визначенням джерел, принципів та меж наукового знання. **Методологія дослідження** полягає у застосуванні порівняльно-історичного, біографічного та психологічного методів. **Наукова новизна.** У роботі вперше подано культурологічно-філософське бачення проблеми «зарозумілої мови» (впровадження авторської словотворчості; вигадання нових слів які, на відміну від неологізмів, були позбавлені змісту й загального розуміння; мова, яка лежить поза межами розуму (В. Хлебніков) в російському футуризмі відповідно до «Критики чистого розуму» І. Канта. **Висновки.** Образ об'єкта чи об'єкт як «явище» відповідно до «Критики чистого розуму» І. Канта – це завжди суб'єктивне відображення реальності, яке не несе інформацію про істинну сутність об'єкта. Різні точки зору щодо «зарозумілої мови», висловлені творцями й дослідниками російського футуризму, своєю багатогранністю й протилежністю наближують до повноти розуміння предмету дослідження – «зауму», і відкривають шлях для майбутніх наукових пошуків у цій темі.

Ключові слова: «чистий розум», «річ в собі», «явище», ноумен, футуризм, «зарозуміла мова», «заум».

Вернигоренко Ольга Сергеевна, аспирантка Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

«Заумь» в русском футуризме как «явление» и «вещь в себе» в соответствии с «Критикой чистого разума» Иммануила Канта

Цель работы: Исследовать «зумный язык» российского футуризма как «явление» и как «вещь в себе» в соответствии с философским трудом Иммануила Канта «Критика чистого разума», трудом, который посвящен определению источников, принципов и пределов научного знания. **Методология.** Методология исследования заключается в применении сравнительно-исторического, биографического и психологического методов. **Научная новизна.** В работе впервые представлены культурологическо-философское видение проблемы «заумного языка» (внедрение авторского словотворчества; придумывание новых слов которые, в отличие от неологизмов, были лишены смысла и общего понимания, язык, который лежит за пределами разума (В. Хлебников) в российском футуризме в соответствии с «Критикой чистого разума» Канта. **Выводы.** Образ объекта или объект как «явление» в соответствии с «Критикой чистого разума» И. Канта – это всегда субъективное отражение реальности, которое не несет информацию об истинной сущности объекта. Различные точки зрения на «заумный язык», высказанные авторами и исследователями русского футуризма, своей многогранностью и противоположностью приближают к полноте понимания предмета исследования – «зауми», и открывают путь для будущих научных изысканий в этой теме.

Ключевые слова: «чистый разум», «вещь в себе», «явление», ноумен, футуризм, «заумный язык», «заумь».